

TÜRKÇE DERSİ 7.SINIF GENEL TEKRAR ÇALIŞMA KÂĞIDI

ŞİMDİ

Önemli işlerimizi ertelemeyi severiz. Bazılarımızda bu, tembellikten ve ihmalden ziyade mükemmellik aşkıdır. O işi önemine göre muhtaç olduğu geniş zamana bırakırız. Yarını bugünden daima daha müsait saymaktan doğan bu masumluğun cezası, o işin asla yapılamamasıdır. Yaşadıkça anlarız ki ne yapmak istiyorsak, ne yapabileceksek şimdiden başlamalıyız çünkü sadece şimdiye hâkimiz. Hayat birbirinin peşi sıra geçen şimdilerin toplamıdır. Her kaybolan şimdi, bir daha gelmeyecek üzere geçip gitmiştir ve şimdiyi anlamayan hayatı anlamaz. Şimdiye hürmet edelim. Şimdi ne yapıyorsunuz, ne ile meşgulsünüz? Bütün imkânlar buradadır. Muhakkak olan şey, bu şimdiden ibaret. Projelerimizi geciktirmeyelim. Şu an bizim midir? Boş muyuz? Şimdi başlayalım. Yarının şimdileri, bu anın şimdisi kadar muhakkak değildir. Bu dünyada az çok bir şey yapmış olabilenlerin hepsi “şimdi”yi keşfetmiş insanlardır. Anın kıymetini bildiler, zaman denilen şeyin yalnız şimdiden ibaret olduğunu anladılar. Her şey ancak şimdi mümkündür. Biraz sonra şüpheli, daha sonra çok şüpheli. İşlerimizin en önemlisini şimdiye en yakın plana alalım. En önemli işimiz olan nefes almayı ertelediğimiz gibi. Yemek ve su biraz gecikebilir çünkü daha az önemlidir. Biz ise işlerimizi önemine göre geciktirmeyi severiz. Bütün irade hastalıkları, tembellikler, kuruntular, tereddütler, savsaklama illetleri, şimdinin kıymetini bilmemekten gelir. Fânîlik şuurunun eksikliğidir. Günlerin tükenmeyeceğini sanmaktan doğan aldanıştır. Canı tez, üretken, çalışkan insan, şimdinin içindeki imkânları kaçırmak istemeyendir. Çünkü bu imkânlar kaçar. Çünkü bu imkânlar birbirine benzemez, bu imkânlar fırsatlardır; fırsat ise kaçar ve geri gelmez. Her “şimdi”nin içinde bir fırsat gizlidir. Boşuna geçen “şimdi”ler kaçırılmış fırsatlardır. Her gece kendi kendimize soralım: “Kim bilir bugün kaç şimdi kaybettim?” Her işin kendine göre bir şimdisi vardır. O şimdiyi iyi sezdiğimiz an “şimdi sırası” diyeceğiz, fakat o ideal şimdiyi bulabilmek için ondan evvelki şimdilerin hepsini yoklamalıyız. Her anımızın imkânları ve verimleri üstünde hassas olmak!

Peyami SAFA – Yedigün, 1936.

1. Yukarıdaki metinde geçen bazı sözcüklerin anlamları aşağıda verilmiştir. Anlamları verilen sözcükleri metinden bulup boş bırakılan yerlere yazarak birer cümle içinde kullanınız.

- ❖ Doğruluğu ve gerçekliği kesin olarak bilinen, gerçekliği kesin olarak bilinmiş. (.....)

Cümlem:

- ❖ Ölümlü, gelip geçici olan, kalımsız. (.....)

Cümlem:

- ❖ Hastalık derecesine varan alışkanlık. (.....)

Cümlem:

- ❖ Bir konuyla ilgili tüm kötü ihtimalleri akla getirip tasalanma, evham, işkil, vesvese. (.....)

Cümlem:

- ❖ Aceleci davranmak. (.....)

Cümlem:

- ❖ Bir şeyi yapıp yapmamaya karar verme gücü, istenç. (.....)

Cümlem:

- ❖ Kararsızlık, duraksama, ikirciklik. (.....)

Cümlem:

- ❖ Eksiksiz, kusursuz, tam, yetkin olma. (.....)

Cümlem:

- ❖ Yararlanılan uygun şart veya durum, olanak. (.....)

Cümlem:

2. Yazara göre insanların işlerini ertelemesinin sebebi nedir, açıklayınız.

3. Yazara göre biz hangi zaman dilimine hâkimiz? Bizim için bu zamanın önemi nedir?

4. “Bu dünyada az çok bir şey yapmış olabilenlerin hepsi şimdiyi keşfetmiş insanlardır.” sözüyle anlatılmak istenen nedir? Açıklayınız.

5. Yaşadığı anın (şimdi’nin) imkânlarından faydalanmayı bilen insanların özellikleri nelerdir? Siz de bu özelliklere sahip olmak ister miydiniz? (Cevabınızı gerekçeleriyle açıklayınız.)

6. Okuduğunuz metnin konusunu ve ana fikrini yazınız. (Metnin ana fikrini mutlaka cümle hâlinde ifade ediniz.)

Konu:

Ana fikir:

7. Okuduğunuz metnin türü nedir? Bu türün özelliklerini kısaca yazınız.

8. Aşağıdaki paragrafta kullanılan anlatım biçimini ve düşünceyi geliştirme yollarını boş bırakılan yere yazınız.

Dün akşamüstü şehrin her yanında rastlayabileceğiniz kahvehanelerden birini görme fırsatım oldu. İçeride yeşil örtülü masalar ve boğucu bir hava vardı. Duvar da cenneti andıran bir köy resmi asılıydı. Masaların çoğu doluydu, her masada en az üç kişi vardı. Masaların birinde tek başına oturmuş bir adam dikkatimi çekti. Sivri burunlu, yüzünde beni olan, esmer tenli, gri kasketli, siyah uzun paltolu bu adamın bakışlarındaki bir şey beni oldukça rahatsız etmişti.

Anlatıcı:

Anlatım Biçimi:

Düşünceyi Geliştirme Yolları:

9. “yukarı, güzel, boş” sözcüklerini üç farklı cümlede isim, sıfat ve zarf türünde cümlede kullanınız.

Yukarı: (isim)
..... (sıfat)
..... (zarf)

Güzel: (isim)
..... (sıfat)
..... (zarf)

Boş: (isim)
..... (sıfat)
..... (zarf)

10. Aşağıdaki cümlelerde geçen zarfları bulup çeşitlerini parantez içlerine yazınız.

- ❖ Mahallemizin çocukları yeni yapılan parkta neşe içinde oynuyordu. (.....)
- ❖ Babamın son günlerdeki neşesiz hâli evdeki herkesi çok üzmüştü. (.....)
- ❖ Biraz geri çekilir misiniz? (.....)
- ❖ Son zamanlarda bize fazla tepki gösteriyorsun, farkında mısın? (.....)
- ❖ Bu şirin kasabaya tekrar ne zaman gelirim, diye düşünüyordu. (.....)
- ❖ Onun hakkında duyduklarımı ona nasıl anlatacağım? (.....)
- ❖ Toplantıda alınan kararlardan epey etkilenmiştik. (.....)
- ❖ Uykudan uyanan minik kız annesinin yanına usulca sokuldu. (.....)
- ❖ İhtiyar adam yemeğini yedikten sonra dışarı çıktı. (.....)
- ❖ Tören günü okulumuzun bahçesi çok kalabalıktı. (.....)

11. Aşağıdaki cümlelerde altı çizili fiillerdeki anlam-zaman kaymasını örnekteki gibi inceleyiniz.

Örnek...

Fatih Sultan Mehmet İstanbul'u fetheder. (**Kullanılan:** Geniş Zaman / **Kastedilen:** Duyulan Geçmiş Zaman)

- ❖ Derhal bu evi terk ediyorsun! (.....)
- ❖ Zili çalan Sedef teyzem olacak. (.....)
- ❖ Allah, bu zavallılara yardım etsin. (.....)
- ❖ Her akşam yarım saat kitap okuyorum. (.....)
- ❖ Usta yazarın son kitabı haftaya çıkıyor. (.....)
- ❖ Az sonra ben de yanınıza geliyorum. (.....)
- ❖ Nasreddin Hoca bir gün şehre gider. (.....)
- ❖ Seni yarın yemeğe götürürüm. (.....)
- ❖ Bu işi yarına kadar bitireceksin! (.....)
- ❖ Nasıl olsa bir gün onunla karşılaşırız. (.....)

12. Aşağıdaki cümlelerde geçen altı çizili fiilleri yapı bakımından inceleyiniz.

CÜMLELER	Basit Fiil	Türemiş Fiil	Birleşik Fiil		
			Anlamca Kay. BF.	Yard. Eylem Kur. BF.	Kurallı BF.
Örnek... Tüm kötü alışkanlıklarımı <u>terk ettim</u> .				X	
1. Sınıf temsilcileri toplantıya <u>çağrıldı</u> .					
2. Yolcu otobüsü otobanda <u>arızalandı</u> .					
3. Öfkeli adam, suçlamaların tümünü <u>reddetti</u> .					
4. Hafta sonu Antalya'ya <u>gidebiliriz</u> .					
5. Sınırdaki askerler, ailelerine <u>selam gönderdi</u> .					
6. Bizi sinemanın önünde <u>bekleyedur</u> .					
7. Bugün spor salonuna <u>gidemem</u> .					
8. Yaz tatilinin gelmesini <u>dört gözle bekliliyorduk</u> .					
9. İhtiyar kadın, korkudan <u>bavılayazdı</u> .					
10. Evimize konuk olup bizi <u>mutlu kıldınız</u> .					
11. Serde erkeklik var, <u>ağlayamam</u> .					
12. Ablam her akşam odasına çekilip günlük <u>yazar</u> .					
13. Küçük kız, elindeki tüm parayı annesine <u>uzattı</u> .					
14. İşsizlik ve parasızlık <u>canına tak etmişti</u> .					
15. Seni soğukta beklemekten ellerim <u>morardı</u> .					

13. Aşağıdaki cümleleri tablodaki anlam ilişkilerine göre inceleyip uygun kutucuğu işaretleyiniz.

CÜMLELER	Sebeup-Sonuç (Neden-Sonuç)	Amaç- Sonuç	Koşul- Sonuç
1.Gündüz çok yorulduğundan akşam erken uyudu.			
2.Bir an önce oraya varabilmek için adımlarını hızlandırdı.			
3.Yeterince çaba gösterirsen yarışmada birinci olabilirsin.			
4.Bursa'ya gideceğim, çünkü kuzenimin düğünü var.			
5.Kötü haberi alınca ağlamaya başladı.			
6.Yurt dışına eğitim sistemini incelemeye gitti.			
7.Baban geldiği zaman oynamaya gidebilirsin.			
8.Ekmek parası kazanmak uğruna gurbet ellere gitti.			
9.Bebeğin uyuması için sessiz bir ortam gerekiyor.			
10.Müzikle uğraştıkça müziksiz kalamayacağını anlayacaksın.			
11.Kendini iyi ifade edemediği için mülakatı geçememiş.			
12.Geri vermek üzere kitaplarımı alabilirsin.			

14. Aşağıdaki cümlelerdeki ek fiilleri bularak ek fiillerin hangi görevde kullanıldıklarını ilgili kutucuğa işaretleyiniz.

CÜMLELER	İsmi Yüklem Yapmış	Birleşik Zamanlı Eylem Yapmış	Ek Fiil Yok
1. Ahmet; çevresinde sevilen, uysal bir çocuktur.			
2. Bu yaz birçok Avrupa ülkesini doyasıya gezeceğim.			
3. Okul korosunda sekiz erkek, beş kız öğrenci var.			
4. Bu iş yerinde neden hiç huzur yok?			
5. Güya, bu akşam tiyatroya gidecektik.			
6. Öfkeli adam, çevresindekilere kötü sözler sarf etti.			
7. Yarın bir planın yoksa Beşiktaş'ta buluşalım.			
9. En sevdiği renk buz mavisiydi.			
10. Dün gece evde değildim.			
11. Bu direniş, daha çok yürek burkucuydu.			
12. Ben eskimeyen tek güzelliği sende gördüm.			
13. Bu yolun sonu zaferdir.			
14. Hayvanlar için ormanlık alanlar daha güvenliymiş.			
15. Hayatı boyunca hiçbir zorluk karşısında pes etmedi.			

15. Aşağıdaki cümlelerde altı çizili ek fiillerin cümleye kattığı anlamları parantez içlerine yazınız.

- ❖ Bugüne kadar hiç yalan söylememişmiş. (.....)
- ❖ Çocukken bu sokakta her gün oyun oynardık. (.....)
- ❖ Bu yıl şampiyon oluruz, diye düşünmüştüm. (.....)
- ❖ Bu konu burada kapanmıştır, artık susunuz. (.....)
- ❖ Bugünlerde bizim kasabaya kar yağmıştır. (.....)
- ❖ Büyükbabam bu yıl da meyve ağaçları dikmiştir. (.....)
- ❖ Kar yağışı şiddetlenirse maç iptal edilecek. (.....)
- ❖ Orhan Veli'nin şiir kitabını okumalıymışız. (.....)
- ❖ Sayfalar süren proje ödevini iki günde bitirmişmiş. (.....)
- ❖ Süreniz dolmuştur, kalemleri bırakınız. (.....)

16. Aşağıdaki cümlelerde altı çizili ek fiillerin hangi kipte çekimlendiğini parantez içlerine yazınız.

Örnek...

Bu sabah yağmur var İstanbul'da.

(Ek Fiilin Geniş Zamanı)

- ❖ Bu, beklediğimiz bir sonuçtu. (.....)
- ❖ Sen üzerimize doğan bir güneşsin. (.....)
- ❖ Düzenli beslenirsen vücut direncin artar. (.....)
- ❖ Sınıflararası bilgi yarışması düzenlenecekmiş. (.....)
- ❖ Günlerdir perişan bir hâlde sokaklarda dolaşıyordu. (.....)
- ❖ Su insanı boğar, ateş yakarmış. (.....)
- ❖ Çocukken çok yaramazmışım. (.....)
- ❖ En sevdiğim rekler siyah ve beyazdır. (.....)
- ❖ Memleketimizin her köşesi cennet gibi. (.....)
- ❖ Yolumuz uzunsa biraz mola verelim. (.....)

17. Aşağıdaki cümlelerde kullanılan söz sanatlarını (kişileştirme, konuşurma, benzetme, abartma, tezat) parantez içlerine yazınız.

- ❖ Kara gözlerinin beyaz ışığı olayım. (.....)
- ❖ Yemekte yediğimiz süs biberi zehir gibi acıdı. (.....)
- ❖ Kuşlar ve ağaçlar, ilkbaharın gelmesini dört gözle bekliyordu. (.....)
- ❖ Ağlarım hatıra geldikçe gülüştüklerimiz. (.....)
- ❖ Küçük bir çeşmeyim ben, yurdumun unutulmuş dağında. (.....)
- ❖ Açılan bir gülsün sen yaprak yaprak. (.....)
- ❖ Rüzgârlar şarkımızı söylüyor şimdi o yerde. (.....)
- ❖ Yıldızlar sönsün, diye feryat etti bülbül. (.....)
- ❖ Küçük kız kendisine oyuncak alınmayınca kıyameti kopardı. (.....)
- ❖ Kitap, insanın en değerli hazinesidir. (.....)

18. Aşağıda boş bırakılan yerleri parantez içinde verilen bilgilere göre uygun cümleler yazarak doldurunuz.

- (Örtülü Anlam)
- (Nesnel Yargı)
- (Öznel Yargı)
- (Karşılaştırma)
- (Örtülü Anlam)
- (Olumlu Eleştiri)
- (Olumsuz Eleştiri)
- (Öz Eleştiri)
- (Örtülü Anlam)